

Kerstboek

DEVONK

Kerstboek

DE VONK

Samengesteld door R. Oostra en
R. Buurma-Vredevoogd

1946

VAN GORCUM & COMP. N.V., (G. A. HAK & H. J. PRAKKE)
UITGEVERS - ASSEN

INHOUD

	Blz.
<i>Kerstfeest</i> , door R. Oostra	3
<i>Kerstprogramma voor de huiskamer</i>	4
<i>Kerstfeest thuis</i> . Een woord tot de ouders, door R. Buur- ma-Vredevoegd	5
<i>Kerstverhaal uit de Bijbel</i> (Vertaling Obbink en Brouwer)	7
<i>Jaap's Kerstfeest</i> , door W. J. Bakker-Tenthoff	8
<i>Wedstrijd</i> , door Tante Tine en Oom Koos	20
<i>Kerstlied</i> (Uit „Het Licht der Wereld”, Bigot & v. Rossum)	22
<i>Kerstmis komt</i> , door R. Oostra	23
<i>Puzzlepagina</i> , door Oom Kocs	28
<i>Een gezellig werkje</i> , door O. A. Landwehr-Tummers	29
<i>Kerst-„filmpje”</i>	32

Omslag van A. J. Kuipers

Illustraties van A. J. Kuipers en Lies Veenhoven

KERSTFEEST

Wij leven weer in de laatste dagen van 't oude jaar.

En evenals alle jaren glanst ook nu over die laatste dagen het kaarslicht van Kerstmis.

Ja, we willen weer Kerstfeest vieren!

We willen de eerste Kerstdag samen met onze ouders, broërs en zusters naar de kerk en de avond van de eerste of de tweede feestdag willen we met alle kinderen van de Zondagschool onder de versierde kerstboom zitten en luisteren en zingen! En ook thuis willen we samen 't Kerstfeest vieren.

Waarom eigenlijk?

Omdat 't zo hoort? Omdat we in de donkere dagen van December toch ook wel eens iets vrolijks mogen beleven, of omdat iedereen 't doet? Of om de cadeautjes?

Ik hoop van harte dat 't je tenslotte om iets anders te doen is. Om de werkelijke bedoeling van Kerstmis.

Je weet toch wat Kerstmis betekent? O ja, natuurlijk; dat weet een kind van vijf jaar of nog jonger al: „Kerstmis, dat is de geboorte van 't kindje Jezus!”

Ja goed, maar wat wil dat dan zeggen? Er worden elk jaar toch zovele duizenden kinderen geboren? En we gaan toch niet voor al die kinderen, elk jaar weer, over de gehele wereld feest vieren. Al die verjaardagen worden hoogstens in een kleine kring herdacht.

Wat was dan 't bijzondere van 't kindje Jezus? Soms drukt men 't zo uit: Met Jezus kwam God zelf op deze wereld en dat is eigenlijk heel mooi en diep gezegd. Wij mensen kunnen God niet zien, maar als wij zien wat Jezus deed en horen naar wat Hij gezegd heeft — en al die woorden en daden kunnen wij vinden in onze bijbel — ja, dan moeten wij toegeven: Wie Jezus' daden ziet, ziet Gods daden, wie Jezus' woord hoort, hoort Gods woord.

Wij mensen, de groten en de kleinen, verknoeien 't altijd weer, overal zien we ruzie in 't klein en oorlog in 't groot, overal leugen en bedrog, maar bij Jezus vinden we vrede en waarheid en licht en blijdschap. Hij kwam op aarde om ons, klein en groot tot God te brengen.

Ik hoop dat je dat zult voelen, als je dit jaar onder de kerstboom zit. Want dan pas is 't werkelijk Kerstmis voor je.

R. O.

Kerstprogramma voor de huiskamer

1. Zang, Daar is uit 's werelds duist're wolken, of eenvoudiger: Er is een kindeke geboren op aard.
2. Korte inleiding door Vader of Moeder.
3. Zang, b.v. Nu zijt welkome.
4. Bijbels Kerstverhaal, uit de Bijbel of eenvoudiger: uit dit of een vorig Kerstboek.
5. Zang, Stille nacht, Heilige nacht.
6. Een korte pauze: we praten samen wat en misschien heeft Moeder een tractatie.
7. Zang, Hoort, hoort de Kerstklok luidt. De herdertjes lagen bij nachte. Geen wiegje als rustplaats.
8. Kerstvertelling.
9. Pauze, als 't nodig is wanneer er jonge kinderen zijn.
10. Gebed.
11. Slotzang, O Vredevorst, of eenvoudiger: De kaarsjes worden kleiner.

KERSTFEEST THUIS

Een woord tot de ouders

Er is tegenwoordig een groeiende behoefte naar meer innerlijke verdieping van het gezinsleven.

En dit komt o.a. zeker voort uit het besef der ouders, dat we onze kinderen een houvast willen, neen moeten meegeven, als ze alleen hun weg moeten zoeken in de wereld, zoals die nu is.

We behoeven hier niet uit te weiden over die wereld — we kennen de velerlei gevaren.

En onze kinderen willen we zo graag behoeden voor die gevaren. Zolang ze heel jong zijn, is het kleine handje veilig omsloten door de grote hand van Vader of Moeder. Welk een weelde, dat vertrouwende kleine handje in onze hand, maar ook — welk een verantwoordelijkheid. Hoe zorgzaam leiden we de eerste schreden! Doch zelfs in deze periode zijn er al die kleine oneffenheden; geen kind komt er zonder struikelen of vallen, geen kind komt er zonder builen of schrammen.

En al te gauw komt de tijd, dat we 't handje los moeten laten.

Ons kind moet zijn eigen weg zoeken in de harde wereld.

En nu is niet de belangrijkste vraag: Zal het builen, schrammen oplopen, maar:

hoe zal ons kind de moeilijkheden, die zeker zullen komen, opvangen en verwerken?

Hebben we, vanuit het gezin ons kind iets meegegeven, waaraan het houvast heeft?

Hebben we ons kind het besef mee kunnen geven, verantwoordelijk te zijn, niet alleen voor zichzelf, maar ook voor zijn medemensen?

En bovenal het weten, dat wij ieder persoonlijk en allen te samen verantwoordelijk staan tegenover God.

Wij zijn in de regel bang voor uiterlijk vertoon en velen van ons kunnen moeilijk praten over dat, wat ons innerlijk zozeer beweegt.

En nu leven wij in de Kersttijd. En via het Christuskindje komen opnieuw de hoogste waarden van het leven zo duidelijk tot ons.

Dit geboortefeest — een blij feest dus — is zo heel geschikt

om niet alleen kerkelijk te vieren — maar ook in 't gezin. Maar dan op de *goede* wijze.

Dit jaar wil ik niet uitweiden over: *hoe* we 't Kerstfeest vieren. Dat kunt u lezen in elk voorgaand Kerstnummer van De Vonk.

Nu wil ik de nadruk leggen op de waarde van het Kerstfeest waar het betreft de uiting van ons geloofsbeleven in 't gezin.

De heel eigene, intieme sfeer van het kerstfeest, maakt het uiten van onze gevoelens gemakkelijker. Dat merken we al bij de voorbereiding, die naar 2 kanten gericht is.

We knutselen samen eenvoudige, smaakvolle versieringen voor huiskamer en kerstboom. Dit uiterlijke is nodig, vooral voor de kinderen. Goed zijn de avonden, als 't hele gezin, in de warme beslotenheid van de huiskamer, bij 't gezellige lamplicht, om de tafel zit, allen werkend voor 't zelfde doel.

Verwaarloos echter vooral de andere kant niet, de innerlijke voorbereiding, o.a. op de Adventszondagen.

In deze dagen kan er iets opgebouwd worden in ons gezin, wat vooral voor de kinderen van blijvende waarde is.

Ik weet uit eigen omgeving, dat in gezinnen, waar men moeilijk spreekt over 't geloof en de onzegbare waarde er van in ons leven, Kerstfeest niet alleen wordt gevierd, maar **b e l e e f d !**

En zo is het mogelijk, dat in dergelijke gezinnen de Kerstviering de inleiding kan zijn tot menig uurtje van vertrouwelijk gesprek.

Op Kerstavond lezen we de geschiedenis van de Heilige Nacht.

Onze kinderen willen dan toch graag weten, hoe het verder ging met dat kindje, geboren in de stal.

Laten we eens proberen, via het Kerstfeest, samen verder te lezen. Neem daarvoor één van de vele mooie kinderbijbels.

Wij volwassenen weten, wat een goede herinnering uit onze kinderjaren betekent.

Wij willen onze kinderen zulk een goede herinnering meegeven.

Wij kunnen onze kinderen een vast geloof niet meegeven.

Wij kunnen wél onze kinderen de weg wijzen.

Wij kunnen de levensweg van ons kind niet effenen.

Wij kunnen alleen trachten ons kind de zekerheid mee te geven dat het op die weg nooit alleen staat.

R.B.-V.

KERSTVERHAAL

uit de Bijbel

Het geschiedde nu in die dagen, dat er een gebod uitging van keizer Augustus, dat het gehele rijk moest ingeschreven worden. (Dit had als eerste inschrijving plaats in de tijd dat Cyrenius landvoogd was over Syrië.) En allen togen op weg, om ingeschreven te worden, een ieder naar zijn eigene stad.

En ook Jozef ging op van Galilea, uit de stad Nazaret, naar Judea, naar de stad Davids, die Betlehem genaamd wordt (omdat hij uit het huis en het geslacht van David was), om ingeschreven te worden, te zamen met Maria, zijn ondertrouwde vrouw.

En het geschiedde, toen zij daar waren, dat hare dagen vervuld werden en zij het leven schonk aan haren eerstgeboren zoon. En zij wond hem in doeken en legde hem neder in een kribbe, omdat voor hen geen plaats was in het gastverblijf.

En in dezelfde landstreek waren herders, die zich ophielden in het veld en de nachtwacht hielden over hunne kudde. En een engel des HEREN verscheen hun, en de heerlijkheid des HEREN omstraalde hen, en zij werden zeer bevreesd. En de engel zeide tot hen:

Vreest niet!

want ziet, ik verkondig U grote blijdschap,

die al den volke wezen zal:

dat U heden geboren is de Heiland,

welke is Christus de Heer,

in de stad Davids.

En dit zal u een teken zijn:

gij zult een kindeke vinden,

in doeken gewonden, en liggende in een kribbe.

En plotseling was daar met den engel een menigte van het hemelse heerleger, die God loofden en zeiden:

Eere zij God in de hoogste hemelen,
en vrede op aarde onder mensen van
zijn welbehagen.

En het geschiedde, toen de engelen van hen heengegaan waren naar de hemel, dat

de herders tot elkander zeiden: Laten wij dan heengaan naar Betlehem, en zien hetgeen daar geschied is en door den HEER aan ons bekend is gemaakt. En zij kwamen met haast en vonden Maria en Jozef en het kindeke, liggende in de kribbe. En toen zij het zagen, verhaalden zij wat hun van dit kind gezegd was; en allen die het hoorden, verwonderden zich over hetgeen hun door de herders gezegd werd; doch Maria bewaarde al deze woorden in haar hart en overdacht ze.

En de herders keerden weder, God lovende en prijzende om alles wat zij gehoord en gezien hadden, gelijk tot hen gesproken was.

En toen acht dagen vervuld waren, dat men hem zou besnijden, zo werd zijn naam genoemd Jezus, welke naam door den engel was genoemd, eer hij in de moederschoot ontvangen was.

Jaap's Kerstfeest

„Jaap, hoor 's! Alle boompjes verkocht voor zestig cent per stuk! Denk toch 's even aan, zeg, vijf maal zestig cent, dat is drie gulden zuivere winst. Haal je d'r Woensdag weer?”

„Natuurlijk jô, veel te fijn, dat 't zó gaat! Maar . . . Kees . . . ik vind 't wel erg griezelig. Verbeeld je, dat de boswachter me toch 's snapte . . . zouden ze me dan in de gevangenis zetten, denk je?” Angstig keek Jaap zijn grote broer aan.

„Bèn je!” Kees maakte een afwijzend gebaar met zijn elleboog. „Ze zetten je daar zó maar in de gevangenis voor 't gappen van een paar onnozele dennetjes! Kòm nou! Een standje kreeg je, als 't uitkwam, méér niet!”

Jaap zei maar niets meer. 't Was waar, 't ging prachtig met dat plannetje van hun, maar tòch was hij bang, daar kon hij nu eenmaal niets aan doen.

't Was zó gekomen met die boompjes:

Een paar jaar geleden, toen Vader zo plotseling gestorven was, had Kees Vaders werk overgenomen. Kees was toen al zeventien jaar en verstond het rietvlechten en mandenmaken

bijna even goed als Vader zelf. Enkele dagen in de week trok Kees met zijn wagen met mandwerk er op uit. Eerst ging het goed met zijn handel. De mensen vonden Kees een aardige, flinke jongen en hadden meelij met hem, nu hij, na Vaders dood, alleen voor het gezin moest zorgen. Maar nu waren de tijden zo slecht. Hij verkocht maar zo weinig en stil en bedroefd legde hij dan 's avonds het beetje verdiend geld voor Moeder op tafel. Nu liep 't tegen Kerstmis en verleden week had Kees ineens tegen zijn broertje gezegd: „Had ik maar kerstbomen om te verkopen, daar is op 't ogenblik méér vraag naar dan naar mijn manden. Maar hoe kòm je daaraan . . . ja zie je . . . òf . . .”

Vol spanning had Jaap Kees aangekeken. Wat bedoelde Kees met dat: òf.”

„Wat meen je?” vroeg hij.

„Och . . . niks eigenlijk . . . ik wou alleen maar zeggen . . . in 't bòs staan er genoeg.”

„Ja, in 't bòs, natuurlijk, maar diè mag je niet hebben, niet eens kòpen mag je ze,” had Jaap gezegd.

„Nee . . . je kan ze alleen nèmen!”

Jaap was er van geschrokken, toen Kees dat zo zei. Maar hij had 't toch niet kunnen vergeten. In bed had hij er over liggen denken en eindelijk was 't al zó ver, dat hij 't toch niet meer zo erg kon vinden, als je „zo'n paar onnozele denneboompjes” uit 't bos haalde. Ze deden 't toch immers ook voor Moeder. En wie had daar nu schade van? Wie merkte 't? Niemand immers! Hij wist wel een plek, waar van die kleine boompjes stonden, héél dicht op elkaar. Die konden immers tòch niet allemaal groot worden. . . Moeder moest er maar niets van weten, dat was beter . . . Ja, waaròm eigenlijk? Zou Moeder 't dan niet goed vinden? Was 't dan tòch . . . Hè nee, nu begon hij weer van voren af aan, hij wou er niet langer meer over zeuren. Zaterdagmiddag ging hij naar 't bos en haalde dennetjes. Af! Hij wist óók een fijne plaats om ze te verstoppen! Daar kon Kees ze dan vandaan halen.

En hij had de dennetjes gehaald uit het bos. Kees had ze, verstopt onder manden en matten naar de stad gebracht en nu hadden ze drie gulden opgebracht. Zóveel geld. „Zuivere winst” had Kees gezegd. Je kon 't immers niet laten om 't nòg eens te doen!

't Was Woensdagmiddag.

Jaap ging er na het middageten maar gauw op uit. Moeder vroeg gelukkig niets. Anders had hij moeten jokken en dat kon hij niet best. Hu, 't was vinnig koud! Met de handen diep in de zakken stapte Jaap de bosweg af. 't Werd vroeg donker, maar dat hinderde niet, dat kwam hem goed van pas. Hè, hij wou, dat hij maar weer op de terugweg was. Je had toch aldoor zo'n akelig, wee gevoel van binnen. Als 't niet om dat geld was Wat had Moeder blij gekeken, toen Kees haar zoveel thuisbracht.

„Wat heb je toch allemaal wel verkocht, Kees, dat naai-tafeltje misschien?” had ze gevraagd.

„Nee . . . dàt niet . . . prullemanden enne . . . een mat . . . en . . . nou ja, de mensen betaalden wat ruim . . .” Kees had maar wat gezegd. Jaap was blij geweest, dat Moeder er niet verder op doorvroeg. Hè, dat gedraai en gekok, als je iets deed, dat niet helemaal goed was! Je raakte van 't één in 't ander.

't Was nu al haast donker in 't bos. Somber leek alles hier in den winter. 't Zou leuker zijn, als je hier samen was, maar dat kòn natuurlijk niet. Dit kon je aan geen van je kameraden vertellen. Je wist nooit, hoe iemand 't verraden kon. En Kees zèi dat nou wel, dat je hiervoor niet in de gevangenis kwam, maar Jaap wist dat nog zo net niet.

Kijk, daar was de plek, waar de boompjes stonden. Hij zocht er een tussen uit, die geschikt was. Onder zijn trui had hij een klein schopje verborgen. Daar moest hij nu mee graven. Gemakkelijk ging dat niet, want de grond was keihard. Met het schopje en met z'n handen maakte hij de aarde om het boompje wat los. Op z'n knieën kroop hij eromheen. Dan schudde hij 't heen en weer, net zolang tot de wortels loslieten. Hè, hè, dat was er één. De grond moest weer netjes gelijk gemaakt worden. Wat dode takjes en bladeren er boven op. Ziezo, nu kon niemand er meer iets van zien. Jaap werkte door, tot hij er vijf boompjes uit had. Af en toe hield hij verschrikt op. Hoorde hij daar niet iets? Doodstil stond hij dan te luisteren en als alles dan verder rustig bleef, durfde hij pas weer verder te werken. Zeker was 't een vogel geweest, of een dode tak, die viel.

Stijf van 't op de knieën liggen, stond hij eindelijk op. Wat was 't nu al duister! Als hij hier de weg niet zo op z'n duimpje kende, zou hij best kunnen verdwalen. Nee hoor, dàt zou 'm zo gauw niet gebeuren!

Maar een prettig baantje was 't toch niet, dat hem nog wachtte. De boompjes moesten nog weggebracht en 't ergste was, dat hij ze niet alle vijf tegelijk kon dragen. Drie, dat ging!

Nou, vooruit dan maar, dan maar tweemaal lopen. De drie kleinste dennetjes werden onder de armen genomen en weggesjouwd. Even probeerde hij ze achter zich aan te slepen, maar dat maakte zó'n leven, dat Jaap's hart ervan begon te bonzen.

Stapje voor stapje ging 't door 't donkere bos. Nù moest de „hut” toch wel dichtbij zijn. Ja . . . daar zag Jaap ze al.

De „hut” was een heel oud, bouwvallig huisje aan de rand van het bos. Oude mensen uit het dorp wisten te vertellen, dat er vroeger een eenzame, heel zonderlinge man in had gewoond, waar iedereen wat bang voor was. Niemand wist iets van hem af. 't Verhaal ging, dat het een groot misdadiger was geweest en toen hij eenzaam en verlaten, als hij geleefd had, was gestorven, was het huisje leeg blijven staan. Niemand scheen er in te willen wonen en afgebroken werd het toch ook niet. En 't was gek, 't was of iedereen een beetje bang was voor „de hut”, precies zoals ze 't vroeger voor de bewoner waren geweest.

Jaap vond die verlaten hut óók griezelig en hij was eigenlijk verbaasd over zijn eigen durf, want nu had hij 't kleine schuurtje achter de hut, waarin niet eens meer een deur was, gebruikt om zijn boompjes neer te zetten. 's Morgens vroeg haalde Kees ze daar weg.

Hij rilde toch even, toen hij 't donkere hok, waar 't vies rook, binnenging. Angstig bleef hij staan. Hu, je had 't gevoel, dat er wel ineens uit het duister een op je toe kon springen.

„Onzin Jaap, hou je nou taai!” praatte hij zichzelf moed in. Voorzichtig zette hij de dennen in dezelfde hoek, waar hij ze de vorige week ook had neergezet.

Hij haalde diep adem, toen hij weer goed en wel buiten stond en keek naar alle kanten om zich heen. Verbeeld je toch eens, dat de boswachter ergens op de loer lag en hem ineens bij de schouder greep!

„Flauwe knul!” schold hij zichzelf en liep vlug terug naar de plaats, waar de laatste twee boompjes nog lagen te wachten. Daarmee ondernam Jaap opnieuw de terugtocht. Hij dacht aan thuis, aan Moeder, die nu wel gezellig achter het koffieblad, kousen zat te stoppen. Hij hóórde, hoe in de stille kamer het water in de ketel op de kachel gonsde.

Waarom kreeg hij nu ineens een gevoel, of hij wel kon

huilen? Nog éven en dan was hij immers ook thuis. Bah, wat een kinderachtige jongen was hij toch!

Weer stond hij voor de ingang van het oude, half vergane schuurtje. Met weerzin ging hij er binnen en zette de twee boompjes bij de andere.

En nù naar huis

Maar dan was 't hem opeens of zijn hart stilstond van schrik. Hij greep met de hand naar z'n keel, dook dan ineens diep in elkaar op de natte bodem. Alles aan hem trilde. Hij had wel kunnen gillen van angst: Moeder! Moeder! Maar toch hield hij zich doodstil, onbeweeglijk.

Nee, hij had zich niet vergist. Duidelijk had hij gehoord, hoe een rauwe mannenstem zei: „Stil — onraad!”

O, wat wàs dat! Wie waren daar in de hut, want uit de kamer was 't geluid gekomen, dat wist Jaap zeker. Tussen die kamer en het schuurtje was een dun houten schot, dat had hij wel gezien, als hij met de jongens hierlangs kwam en ze nieuwsgierig naar binnen gluurden.

Als Moeder en Kees dat eens wisten, dat hij hier zat, zo bang en ellendig in 't pikkedonker! Nog dieper kromp hij ineen. Voetstappen slopen om 't huisje. Dichter en dichter kwamen ze! Verloren was hij! Eén ding begreep hij nog, hij moest trachten zich te verbergen. Denken en doen waren één. Meteen zat hij verscholen achter de dennen in de hoek. Net op tijd . . . want op 't zelfde ogenblik stond in de opening van het deurgat een grote kerel, die met een zaklantaarn de ruimte doorlichtte.

Lang bleef het licht schijnen op de boompjes. Jaap deed de ogen dicht en beet de tanden zó diep in zijn lip, dat een bloed-smaak hem in de mond kwam. Dan verwijderden zich de stappen en was 't weer donker.

Nog steeds durfde Jaap geen vin verroeren. Weer hoorde hij daarbinnen praten. „Niks,” zei de stem. „Bomen in een hoek. Zijn zeker vergleden. Heb de een of andere deugniet er zeker neergezet om ze later weg te pikken. Vooruit, Kobus, late we nou opschiete.”

„k Heb 't gat al open, stop de rommel d'r nou maar in, dan benne we klaar.”

Een gerommel en gestommel volgde.

Wat gebeurde daar toch?

Jaap, bekomen van de ergste schrik, werd nieuwsgierig en z'n nieuwsgierigheid won 't van z'n angst. Voorzichtig keerde hij zich om, met het gezicht naar het houten beschot achter

zich. Met z'n vingers betastte hij de wand. Ja, dáár voelde hij een naad. Hij keek er door en had bijna een schreeuw gegeven!

't Leek wel iets uit een detective-verhaal, wat hij daarbinnen zag, bij 't kleine lichtje van een zaklantaarn. Twee mannen lagen geknield voor een gat in de vloer. Rondom stonden allerlei vreemde voorwerpen.

„Hebben we nou alles, Joost? Laat me d'r 's kijke. De

sleutels, de zaag, breekijzers. En de lantaarn! De andere werktuigie's lagen d'r allemaal in. In orde meneer! As we jullie nodig hebbe, jongelui, dan hale we je wel weer op." En de man legde de vloerplank weer over het gat, nadat hij alles erin had gelegd.

„Wanneer zalle we dan, Kobus?" vroeg Joost.

„Kerstnacht 12 uur. Dan benne ze daar niet thuis en kenne we de zakie's op ons gemak nakijke."

„'k Heb 'r niks mee op" gromde de ander.

„Ik des te meer," grinnikte Kobus. „'k Heb die boswachter

genoeg gewaarschuwd, dat ie met mijn niet moest beginne. Nou moet ie maar voele, dat Kobus z'n vrindje niet is. Een beetje van z'n spulletjes meeneme, dat ken geen kwaad."

„'t Is toch stele," zei Joost, „en van mijn mocht 't al voorbij weze."

„As je niet d'urft, moet je 't zegge, dan doe ik 't alleen." Kobus' stem klonk boos.

De zaklantaarn ging uit en Jaap hoorde alleen nog het gedempte gepraat van de mannen.

Dan werd het doodstil om Jaap, die nog altijd onbeweeglijk in dezelfde houding achter de bomen stond.

Hij begreep maar al te goed, wat hij gehoord had.

Kobus en Joost waren twee stropers, die niet best bekend stonden, vooral Kobus niet. Vorig jaar had de boswachter ze eindelijk op heterdaad betrapt. Ze waren veroordeeld en hadden gevangen gezeten. En nu

Nu wilden ze wraak nemen en op Kerstnacht inbreken bij de boswachter, terwijl er daar niemand thuis was.

En hij, Jaap, hij wist dit alles. 't Leek zo eenvoudig. Hij moest de boswachter waarschuwen. Maar als hij dat deed, dan moest hij vertellen, hoe hij hier in die donkere schuur kwam. Dan moest hij vertellen, dat hijzelf boompjes gestolen had, dat hij óók een dief was, zo goed als Kobus en Joost. En dat kòn toch niet. Niemand mocht dit ooit weten . . . niemand. Maar wat dan! O, wist hij toch maar, wat hij doen moest!

Half versuft zat Jaap nog steeds in de koude schuur. Ten slotte stond hij toch op, stijf, verkleumd en diep ellendig. Hij sloop naar buiten, keek rond en vlóóg naar huis.

Naar huis! Ja, maar wat gaf het! Daar zou hij óók niet veilig zijn. En hij wist 't ineens: nèrgens zou hij meer rustig, veilig en gelukkig kunnen zijn, omdat hijzelf iets slechts had gedaan en bovendien een vreselijk geheim met zich omdroeg. En wat binnen in je was, dat kon je niet ontvluchten. Dat wàs bij je en dat blééf bij je.

En hij begon al langzamer te lopen.

Hoe vreemd leek het dorp. Hoe vreemd ook de mensen, die hem tegenkwamen en hoe vreemd klonk zijn eigen stem, als hij „goedenavond" zei. De hele wereld leek anders geworden. Hij was bang. Bang voor zichzelf, bang voor z'n gedachten.

Hij had 't, diep in zich, altijd wel geweten, dat 't kwaad was, wat ze deden, Kees en hij. Stèlen was 't, om die boompjes weg te nemen, stèlen en nièts anders.

Gelukkig, dat niemand 't wist.

Niemand? Geen mens, nee, maar God, God wist 't. „God leest in ons hart,” zei Moeder altijd. „Hij kent onze diepste gedachten.” O, waarom had hij dan niet geluisterd naar die stem binnen in hem, die hem toch zó gewaarschuwd had! Nu was 't te laat.

Moeder stond al in de deur.

„Kind,” zei ze, „wat ben je laat! Weet je wel, dat 't al over zevenen is? Er is toch niets met je?”

Jaap mompelde maar wat van spelen in 't bos en verwaald raken

„Eet maar gauw en dan naar bed. Je ziet er zo akelig uit,” zei Moeder.

Naar bed, ja, dat wilde Jaap wel, hij wou maar 't liefst alleen zijn.

Kerstavond.

't Was gezellig in de kamer van Moeder Stevens. Kees had weer goede zaken gemaakt en nu schoot er wel een extraatje op over. Een klein kerstboompje stond op tafel en Moeder schonk chocolademelk en presenteerde koekjes.

Vóór haar lag nog de Bijbel, waaruit ze het Kerstverhaal had voorgelezen.

't Was even stil geweest, toen 't uit was. Dan had Moeder gezegd: Als wij mensen toch maar leren konden meer te leven zó als het kind in de kribbe het ons heeft geleerd. Wat zouden de mensen zelf dan veel gelukkiger zijn. Want echt gelukkig, binnen in gelukkig, kan je alleen maar worden, als je leeft voor het geluk van anderen. Maar dan moet je iets in je hebben van de liefde, die Jezus had voor alle mensen. Hij zocht altijd naar het goede in een mens en wij zien alleen het verkeerde. Vrede op aarde, in mensen een welbehagen! 't Is moeilijk, maar we moeten altijd opnieuw ons best maar doen . . . hè jongens?”

Dan zei ze nog heel zacht: „Was Vader nog maar bij ons.”

Kees en Jaap keken stil vóór zich.

„Vader!” dacht Jaap. Waarom was Vader zo jong gestorven? Als hij er nog was zou al dat vreselijke niet gebeurd zijn. En, voor de zóveelste maal dien dag, gingen zijn blikken naar de klok.

„Half tien,” dacht hij vol ontzetting.

„Wat ben je stil Jaap!” Moeder keek hem bezorgd aan. „Nadat je verdwaald bent, zie je er nog steeds zo slecht uit. Je hebt zeker kou gepakt!”

„O Moeder . . . !” Als je 't eens wist . . . En bijna was hij van plan 't haar te zeggen. Zoals hij de hele week het ook aan Kees had willen vertellen. Maar dan was 't hem telkens of hij 't niet over de lippen kon krijgen. Of hij er héél alleen mee klaar moest komen. Ja, en wat nu? Nog een paar uur en de boswachter zou bestolen worden en hij, Jaap, hij had niets gedaan om 't te verhinderen.

Hij staarde op de letters vóór zich in het boek, zonder ze te kunnen lezen.

„Jezus zocht altijd het goede in de mens,” had Moeder gezegd. Wát zou Jezus gedaan hebben met Joost en Kobus . . .

En ineens wist hij. Zó duidelijk wist hij, wát hem te doen stond, dat 't was of iemand het hem had gezegd. „Niemand kan me helpen,” had hij nog straks gedacht. En nu was hij geholpen. Zó moest hij 't doen.

Jaap stond op. Even aarzelde hij. Toen zei hij: „Moeder, ik ga er nog even uit.”

„Er uit?” Moeder keek hem verbaasd aan.

„Weet je wel, dat 't haast 10 uur is, Jaap? En waar wou je nog naar toe. Alle mensen liggen al op bed?”

„Moeder,” smeekte Jaap. „Ik wou zo graag, dat U niet verder vroeg. Ziet u . . . er is iets . . . dat ik nù niet zeggen kan. Straks zal ik u alles vertellen. Maar ik moet ergens iets . . . goèdmaken.”

„Kind! Wat is er dan. Je maakt me zo bang. Ik kan je toch niet alleen uit laten gaan. Zo laat. Laat Kees dan meegaan in elk geval.”

Jaap was liever alleen gegaan, maar 't leek toch ook prettig Kees mee te hebben en hij zei: „Goed. En maak u nou nergens ongerust over. Maar heus, vóór 't in orde is, kan ik 't niet allemaal vertellen.”

En daar liepen ze dan samen, de beide broers, onder de heldere sterrenhemel. Jaap vertelde.

„Waarom heb je 't me niet dadelijk gezegd, dan was ik naar de veldwachter gegaan,” zei Kees.

„Nee, dat wou ik juist niet. Zó moet 't niet. Ik wil er heen, naar Joost, zie je, dat is de beste van de twee.”

Met een schok stond Kees stil.

„Ben je gèk, jô, naar diè, hij kon je wel vermoorden.” En Kees bleef stokstijf staan.

„Kom mee, anders ga ik tòch, 't moèt immers,” en Jaap liep door, zodat er voor Kees niet anders opzat dan er achteraan te komen.

Hij keek met iets van ontzag en ook met verbazing naar het jongere broertje. Wat wou die Jaap toch?

Aan een klein zijweggetje stond het armoedige huisje van Joost, die daar woonde met z'n oude, stokdove moeder.

Jaap's hart bonsde hem in de keel, toen hij, na enige aarzeling op de scheefhangende deur klopte. Na enig gestommel werd de deur op een kier geopend en keek het ongeschoren gezicht van Joost om de hoek.

„Wat mòt jullie?” zei hij bars.

„'k Wou u even spreken,” zei Jaap ferm.

„Hè? Spreken? Asjeblijft. Deftig hoor. Zeg maar op, wat je op je hart hebt.”

„Dat kàn hier niet, zo buiten de deur. Een ander kon 't horen en dat zou u liever niet willen. 't Is over vanavond.” Jaap probeerde zo ferm mogelijk te spreken.

„Vanavond? Wát vanavond? Wat weet jij van vanavond, hè.” Dreigend klonk nu Joost's stem. Kees trok Jaap aan z'n jas.

Maar deze zei: „Ik weet er àlles van, maar ik bedoel heus geen kwaad. Ik . . . ik wou u alleen helpen.”

Ineens greep Joost de beide jongens in de schouder en duwde ze het kamertje binnen.

„En nou voor den dag met die onzin.”

Jaap kneep z'n handen zó samen, dat hij de nagels in het vlees voelde dringen.

Ineens klonk een harde slag op de deur.

Vlug deed Joost open en liet Kobus binnen.

Jaap's hart stond stil van schrik. Wat was hij begonnen.

„Hierzo, hij — en Joost wees op Jaap — heb een boodschap an ons. Hij weèt wat, zegt ie.”

Grimmig keek Kobus op dat kleine, onnozele jongetje neer.

„Kom op!” zei hij enkel.

„Nù,” dacht Jaap, „nù moet ik moedig zijn en 't goèd zeggen.” En het flitste even door hem heen: zou Jezus in deze stropers met hun wilde, boze gezichten, ook iets goeds hebben gevonden? Dan begon hij te vertellen, eerst hakkeland en wat schichtig, dan kalmer, hoe 't gegaan was. Hoe hij alles gezien en gehoord had en wist wat ze vannacht wilden doen en dat hij alleen maar wou vragen, of ze er niet heen wilden gaan, of ze asjeblijft niet wilden gaan stelen.”

Joost en Kobus keken elkaar aan.

Kobus greep Jaap bij de arm. 't Leek of er een schroef omheen geklemd zat.

„Hè je ons verraai?” vroeg hij dreigend.

„Nee,” zei Jaap en keek moedig in de boze ogen boven hem.

„Zal wààr weze, maak mij wat wijs. Waarom zòu je niet!”

Heftig schudde Kobus de arm, die hij nog steeds vast hield.

„Nee, niemand weet 't zei Jaap. „Eerst durfde ik 't niet zeggen, omdat ik zelf de boompjes gestolen had. En later wòu ik niet, omdat . . . nou ja, omdat ik immers niets beter ben als jullie. Maar nu moeten jullie 't ook niet doen, toe doe 't nou niet. 't Is immers ook Kerstmis. En als je een ander ongelukkig maakt, kan je zelf niet gelukkig worden.”

Kobus lachte luid op.

„Je bent een raar kereltje met je eigenwijze praatjes, je moet advocaat worden, zeg.” Maar dan ineens weer nijdig:

„En wat ga je doen, kleine kruimel, als we tòch gaan, hè?”

„Dat weet ik niet,” zei Jaap kleintjes en hulpeloos opeens. Ik had zó gehoopt, dat jullie tòch wel goed waren.”

Kobus keek Joost aan, die er maar stil bij stond.

„'k Weet niet, maar ik doe niet meer mee. Ik had al nooit zin in dat vuile zakie en as dat jochie z'n mond nou ken houwe . . .

Ijverig knikte Jaap van ja, „'k Ben véél te blij als jullie 't niet doen. En Kees kan zo best zwijgen, hè Kees?

Kees in 't uiterste hoekje bij de deur, gereed om zó de deur uit te hollen, bromde wat van: Natuurlijk.

„'t Is je geraje,” zei Kobus. Dan was 't even stil. En met een vreemde trilling in z'n stem gaf hij toe: „Alla dan, laat die boswachter z'n zakie's dan maar houwe. Dan heb jij je

zin, kruimel. Rare knul ben jij, hele rare knul. Snap 'k eigenlijk niks van. Was je niet bang?"

„Nou, en òf. Jullie hadden ons wel doòd kunnen maken," zei Jaap kinderlijk.

„Klein kunsie, zó'n mug!" lachte Kobus. „Maar . . . 't zou zonde weze van zo een als jij. Dus, monde dicht. En nou naar je Moeder."

Kees had de deur al open. Joost duwde Jaap de kamer uit. „Genacht," zei hij zachtjes, „en . . . dank je wel."

Jaap, honderd pond lichter en over alle angst heen, riep nog even achterom: „Maar nou later ook ècht niet doen, hoor."

„Nee meneer de rechter" grapte Kobus. „Gekke knul!" voegde hij er zachtjes aan toe.

Vlug stapten de beide jongens aan, naar huis toe, Kees stil nog van verbazing om wat hij beleefd had.

„Dat kleine broertje van me," dacht hij.

„'t Is Kerstmis," zei Jaap.

„De hele dag al" merkte Kees nuchter op.

„Nee," vond Jaap, „voor mij niet. Voor mij nù pas . . . een beetje. Nu Moeder nog èn . . . de boswachter."

„Wou je 't diè vertellen?" schrok Kees.

„Ja natuurlijk. Ik moet 'm vertellen, dat ik de boompjes gestolen heb. Ik wil ze terugbetalen en misschien mag ik er in de vakantie wel voor werken om 't geld te verdienen."

„En als je straf krijgt?" Kees was er niets rustig op, de boswachter was streng.

„Ik hóóp 't niet, maar anders moèt dat maar. Liever dan rond te lopen met dat vreselijke zware gevoel in je. Ik ga morgen dadelijk zien, of hij thuis is. Dat zal Moeder ook wel 't beste vinden. Weet je . . . voor Moeder vind ik het 't ergste. Maar Moeder begrijpt altijd àlles O, wat zal ik blij zijn, als ze 't maar eenmaal weet."

Toen Moeder haar jongen lekker had ingestopt en wel te rusten gezegd, sliep hij dadelijk in en droomde, dat het Kind in de kribbe tegen hem lachte en de handjes naar hem uitstrekke. En om de kribbe stonden Engelen, die zongen: Eere zij God in den Hoge, Vrede op Aarde, in mensen een welbehagen

W. J. B.-T.

Wedstrijd

Beste meisjes en jongens,

Onder jullie zijn natuurlijk heel veel nichtjes en neefjes, die getrouw „De Vonk” lezen. En jullie weten wel, dat Tante Tine en Oom Koos de meisjes en jongens zo graag eens aan 't werk zetten.

Maar altijd op een heel prettige manier. En 't fijnste is, dat er steeds een paar beloond worden met een mooi boek.

Wat zullen we dit jaar eens opgeven, zei Oom Koos. Tante Tine zei niets, maar ze trok rimpels in haar gezicht, zo diep dacht ze na. Nou, zei Oom Koos, ik hoef niet zo lang nadenken hoor, we laten alle kinderen een tekening maken, dat is een prachtig werkje in de Kerstvacantie.

Maar Tante Tine zei nog niets, ze dacht aan een van haar vele nichtjes, die in een briefje bekende: ik vind tekenen zo akelig, ik kan het niet, verhaaltjes bedenken en briefjes schrijven, dat doe ik graag.

En daarom zei Tante Tine opeens, nee, laten de kinderen eens een verhaaltje bedenken, want lang niet iedereen kan tekenen.

Maar ook lang niet iedereen kan verhaaltjes bedenken, zei Oom Koos.

Ik ben voor een tekening, zei Oom Koos.

Ik ben voor een verhaaltje, zei Tante Tine.

O, o, ik zie jullie gezichtjes glunderen, want nu denken jullie natuurlijk, dat Oom Koos en Tante Tine eens fijn gingen kibbelen. Zo, weet je wel:

En ik wil tòch een verhaaltje.

En ik wil tòch een tekening.

En ik wil tòch

Wat moet ik nu om jullie lachen. Grote mensen, die kibbelen. En dat nog wel in 't Kerstnummer van De Vonk.

Neen hoor. 't Ging heel anders. Nu trok Oom Koos rimpels in zijn gezicht en opeens zei hij: Ik weet, wat we doen. We laten de kinderen zèlf kiezen. Wie graag tekent, mag tekenen, en wie graag schrijft, mag schrijven.

Ja, die Oom Koos weet het!

En dus hebben we een *Tekenwedstrijd* van Oom Koos en een *Schrijfwedstrijd* van Tante Tine.

Maak een tekening van het *Kerstfeest*, dat je hebt gevierd, in huis of in de kerk.

Zet achter op de tekening: Voornaam en achternaam, leeftijd, woonplaats en adres.

Stuur deze tekening vóór 10 J a n u a r i op aan Oom Koos, Brink 10, Assen.

En nu de schrijfwedstrijd.

Bekijk eens goed dit plaatje.

Bij dit plaatje mogen jullie zelf een verhaaltje bedenken.

Hoe lang het mag zijn?

Hoogstens $1\frac{1}{2}$ bladzij van een schrift.

Onder 't verhaaltje je: Voornaam en achternaam, leeftijd, woonplaats en adres.

Inzenden aan: Tante Tine, Brink 10, Assen.

De mooiste tekening en het mooiste verhaal worden beloond met een boek.

Wat zal die post in Assen het druk krijgen.

We zijn erg benieuwd, wat jullie er van maakt.

TANTE TINE.

OOM KOOS.

KERSTLIED

Laat ons gaan om te bezoeken
Dat klein kindje zoet van aard,
Dat Maria heeft gebaard.
Voor wien dat des hemels geesten
Staan en beven met ootmoed,
Leit hier in 't midden van de beesten!
Ziet wat dat de liefde doet!

Die het alles heeft geschapen,
En gekleed al wat er leeft,
Leit hier naakt van kou en beeft.
Voor wien dat des hemels geesten
Staan en beven met ootmoed,
Leit hier in 't midden van de beesten!
Ziet wat dat de liefde doet!

Zoete kind, voor ons geboren,
Voor uw lijden, voor uw smert,
Zie, wij schenken u ons hert.
Voor wien dat des hemels geesten
Staan en beven met ootmoed,
Leit hier in 't midden van de beesten!
Ziet wat dat de liefde doet

Het was winter; nog enkele dagen, dan zou 't Kerstmis zijn. Er lag een heerlijke dikke laag sneeuw en 't-sprak dus vanzelf dat alle kinderen van 't dorp naar de heuvel trokken bij 't huisje van oude Janna. Waar ter wereld kon je zo heerlijk sleeën?

Het was helemaal niet koud, integendeel ze hadden 't zo druk met sneeuwbal-gooien, sleeën en 't maken van een grote sneeuwman, dat de een na de ander z'n overjas of mantel uit-trok. En ieder kreeg dorst alsof 't een warme zomerdag was.

Nu was dat niet erg, want ze mochten natuurlijk de oude groene emmer van Janna gebruiken. De put lag tussen haar huisje en de heuvel in. Dat was me een gedrang. Ook Bello, de hond van de smid, trachtte z'n kop onder de arm van een van de jongens door te steken om met z'n tong 't water in de emmer te bereiken. Maar hij kreeg een tik op z'n kop.

„Nee, Bello, eerst mensen!”

Toen iedereen gedronken had, ook de hond, was 't nog lang niet afgelopen. De kinderen hadden de hele middag met sneeuw gespeeld, wat was er leuker om nu eens voor de verandering elkaar met water te gooien. Bij Janna mocht altijd alles, dat wisten ze wel.

„Kinderen moeten plezier hebben!” zei de oude vrouw altijd.

Maar dit was blijkbaar toch te erg, want de achterdeur ging plotseling open en Janna stond op de drempel. Ze riep: „Dat mag niet kinderen! Als 't vanavond gaat vriezen dan wordt

't één ijsmassa en jullie wilt toch niet dat ik uitglij en val als ik water moet putten?"

Daar had niemand aan gedacht.

Maar Piet van den dokter riep direct: „Ik zal wel water voor u in de keuken zetten en ik zal ook een emmer vol voor de koe brengen.”

„En ik zal wel even de aslade uit de kachel halen en as rondom de put strooien!” zei Hans van de smid.

Dat is goed,” zei de oude vrouw en de deur ging weer dicht.

Piet en Hans waren altijd de beide aanvoerders, maar Janna wist dat ze een goed hart hadden. Dat bleek nu ook weer.

Jongens waren nu eenmaal jongens!

De kinderen speelden tot 't begon te schemeren en toen trok de hele troep joelend en zingend naar 't dorp terug.

Toen Piet thuis kwam, stapte z'n vader net uit de auto. Aan de wielen zag je dat 't diep door de sneeuw was gegaan!

„Bent u ver buiten 't dorp geweest?” vroeg Piet.

„Ja jongen, helemaal langs de zandweg naar oude Hendrik Bos, waar je verleden zomer hebt geholpen. Jullie roepen hoera, omdat er een goede kans is op een witte Kerstmis, maar 't valt niet mee om telkens met je auto vast te zitten in de opgewaaide sneeuwhoppen. Trouwens, 't is nog veel erger voor zieken, die al maar liggen te wachten dat je komt!”

„Is er bij Bos dan iemand ziek?” vroeg Piet weer.

„Ja Piet, of liever was 't maar ziekte; dit is eigenlijk veel erger. De oude Hendrik is vandaag gevallen bij de waterput. 't Was daar erg glad; je weet dat ze daar emmer voor emmer alle water voor het paard en de beide koeien moeten putten en dan wordt er allicht wat gemorst. De oude man is gevallen en ligt met een hersenschudding in z'n bed.”

Al pratend gingen vader en zoon 't huis binnen. Piet's moeder vroeg dadelijk hoe 't was. „Och,” zei z'n vader, „'t zal een heel harde dobber worden. 't Is ellendig, vooral omdat dit niet gehoeft had. Bos heeft Kloeze, de eigenaar van z'n boerderijtje, al wel tienmaal gevraagd om een behoorlijke pomp in de stal. Dit is toch ook geen doen meer voor dien ouden man. Vlak voor deze winter was 't weer beloofd en weer is er niets van gekomen. Nu zit Kloeze naast 't bed en trekt zich de haren uit z'n hoofd van spijt. Dat mensen ook zo weinig om elkaar geven en zo weinig zorg voor elkaar hebben.”

„Wat heeft die man zich vreselijke dingen te verwijten en dat zo vlak voor Kerstmis, het feest dat vertelt van Gods

oneindige liefde voor mensen," zei Piet's moeder zacht. „Een liefde zo onbegrijpelijk groot dat God zelfs het heilig Christus-kind aan ons schenkt, aan mensen schenkt, die alleen maar aan zichzelf denken en als 't er op aan komt niets voor elkander over hebben.”

Die laatste woorden troffen Piet regelrecht in z'n hart. 't Was hem alsof hij nu toch een woord van verdediging van den eigenaar van 't boerderijtje moest zeggen.

„Kloeze zal 't misschien toch echt vergeten hebben," zei hij halfluid

„Vergeten?" antwoordde de dokter. „Maar als je iets voelt voor zo'n oude man, dan vergeet je zulke dingen niet. Dan weet je heel goed dat in zo'n geval een kans op een ongeluk groot is en als je dat dan niet verhindert, dan begrijp je niets van barmhartigheid en liefde en, je moeder heeft gelijk, dan begrijp je ook niets van Kerstmis.”

Vader zei 't net alsof hij de schuldige was en 't erge was dat z'n eigen hart dat bevestigde.

Ineens greep hij z'n jas van de kapstok.

„Wat wil je, Piet," zei Moeder. „Je gaat toch niet meer weg?"

„Ik moet moeder!"

„Maar wat dan?"

„Ik zal u straks alles wel vertellen.”

Hij was de deur al uit en geen twee minuten later was hij bij de smid. Of Hans nog even mee kon, want hij had nog iets vergeten bij de heuvel.

Dat mocht wel en voor de ouders van Hans er nader naar konden informeren, waren de beide vrienden 't hekje al uit.

„Wat had je vergeten? Heb je je riem laten liggen?" vroeg Hans.

„Ik heb niet iets vergeten mee te nemen; ik heb iets vergeten te *doen*. Iets dat ik beloofd had.”

„Je bedoelt dat je water zou halen voor oude Janna?’ En meteen voegde hij er bij: „Ik heb beloofd as te strooien; dat heb ik ook niet gedaan. Geen ogenblik meer aan gedacht!’”

Piet vertelde de nare geschiedenis van oude Hendrik Bos. Stel je voor dat zo iets met Janna gebeurde. Dan zou 't hùn schuld zijn. Ze liepen wat ze konden, maar toch merkten ze heel goed op, dat de sneeuw kraakte onder hun schoenen. 't Had de laatste uren weer hard gevoren.

„Als oude Janna nu nog maar geen water is gaan putten,” zei Hans.

„Dat zal ze zeker wel gedaan hebben, maar ze zal nu wel dubbel voorzichtig zijn, omdat ze weet dat 't er glad is,” vond Piet.

't Was nu al flink donker en ze moesten zelfs even zoeken om de bron te vinden.

Wat was dat? Piet struikelde bijna over iets zwarts dat in de sneeuw lag. Op 't zelfde ogenblik ontdekten ze beiden dat 't Janna was. Ze schrokken hevig, maar de oude vrouw zei: „'t Is niet erg jongens, maar gelukkig dat jullie komt, want ik was alleen niet weer op de been gekomen. Ik was nog zo voorzichtig geweest en toch gleed ik op 't laatste ogenblik nog uit met mijn volle emmer.

De jongens hielpen haar voorzichtig overeind en brachten haar in huis. Ze liep met moeite, maar nu ze flink gesteund werd, ging het. Toen ze in de grote rieten stoel zat, ging Piet eerst water halen voor de koe en toen voor de keuken. En Hans strooide as rondom de bron.

't Bleek dat Janna zich toch niet alleen kon uitkleden en naar bed gaan. Nu ze even gezeten had, was 't rechterbeen helemaal stijf. Daarom haalden de jongens de vader en moeder van Piet op. Vader onderzocht 't gekneusde been en moeder hielp de oude vrouw in bed. Toen ze hoorde hoe 't gebeurd was en wat de jongens verzuimd hadden, ondanks hun belofte, stond ze er op, die nacht bij Janna te blijven.

En vader zei: de jongens zullen voor alles moeten zorgen, zolang u in bed blijft; alleen 't eten behoeven ze niet klaar te maken. We zullen wel zorgen dat u voldoende te eten krijgt.”

Dat was voor Piet en Hans geen straf. Eigenlijk waren ze diep in hun hart beiden blij dat ze iets mochten doen om hun verzuim weer goed te maken. Ze sneden bieten voor de koe, haalden hooi van 't kleine zoldertje en water uit de bron. Ze zorgden niet alleen dat de stal schoon bleef en dat de poes op tijd melk kreeg, maar ze zetten ook thee en koffie voor Janna en hielden 't huisje keurig schoon.

De dag voor Kerstmis mocht Janna voor 't eerst weer op. „'t Is goed afgelopen jongens,” zei ze. „Ik kan me nu wel weer alleen redden. Alleen waterputten zal nog moeilijk gaan. Misschien willen jullie dat nog een paar dagen doen.”

„Dat willen we graag, Janna,” zei Piet, „maar Plotseling hield hij op en keek naar Hans. „Mag ik 't nu wel zeggen?” vroeg hij zacht. Hans knikte van „ja”.

Toen namen ze Janna tussen hen in en brachten haar naar 't achterhuis.

't Oude mens was sprakeloos. „Maar . . . hoe kan dat, stotterde ze eindelijk. Was dat 't lawaai dat ik gister telkens hoorde. Wat een mooie pomp! Hoe komen jullie daar aan?”

„De jongens vertelden dat alle kinderen van 't dorp hadden bijgedragen voor de nieuwe pomp van Janna. 't Was een plannetje van hen beiden geweest en Hans z'n vader had nog zo'n mooi ijzeren pompje gehad.

Dan is Janna klaar voor de winter had die gezegd. En ik zal een zacht prijsje berekenen voor dit goede doel.

Ze hadden er met een paar jongens over gepraat en die wilden meedoen en tenslotte was er geen jongen of meisje in 't hele dorp of ieder had een kwartje geofferd. Voor Janna, die zo goed was voor alle kinderen, hadden ze dat best over. De smid had de vorige middag de pomp geplaatst. Gelukkig dat 't water hier zo dicht aan de oppervlakte zat.

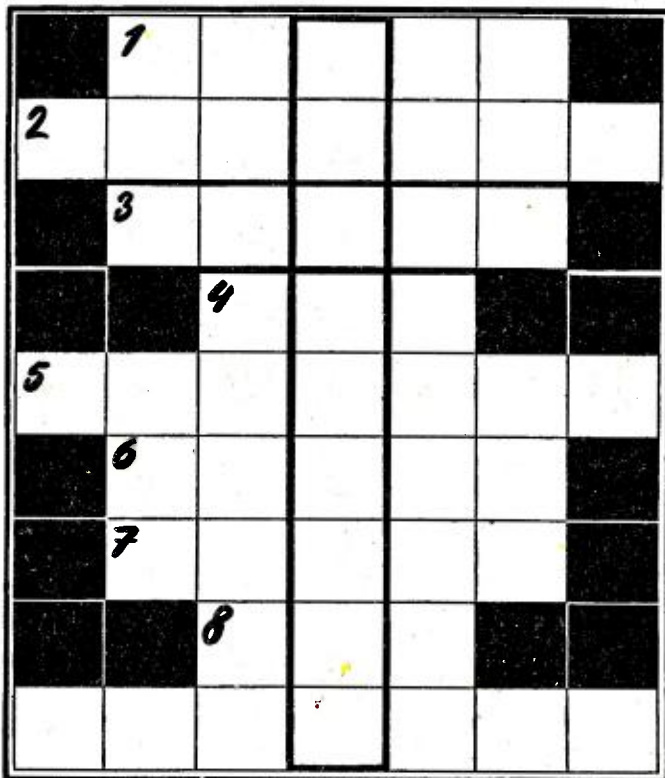
Janna was zo verrukt en dankbaar dat ze alleen maar kon zeggen: Zulke stiekumerds. Maar ik wist wel

„Nee Janna, ”zei Hans, „zeg nu maar niets, want u wist niets . . .”

„Ik wist wel, dat jullie een goed hart hebt,” zei de oude vrouw en dat wou 'k maar zeggen

Toen 't Kerstmis werd en allen in de kerk zaten bij de Kerstboom, moest Piet nog eens denken aan de woorden van vader: als je weet wat liefde is, vergeet je zulke dingen niet en wie dat niet begrijpt, begrijpt ook niets van Kerstmis. Dit was een goede avond. Er was, net voor hij van huis ging, bericht gekomen dat oude Hendrik Bos langzaam-aan beter werd. En Janna zat in de kerk. Ze was door vader en moeder met de auto opgehaald en die zouden haar ook weer thuis brengen. Janna had hen beiden toegeknikt en ze wisten heel zeker dat alles nu weer goed was. Op 't zelfde ogenblik keken de beide vrienden op en zagen elkaar aan. En ze konden elkaars gedachten raden: ja, nu is 't echt Kerstmis, Kerstmis van vrede op aarde, in mensen een welbehagen. R. O.

PUZZLEPAGINA

Als je de gevraagde woorden goed invult, lees je in het kruis van links naar rechts en van boven naar beneden een bekende Kerstspreuk.

horizontaal:

1 = van koren tot	5 = Jozef woonde in
2 = doet men met een zweep.	6 = hij luiert niet maar
3 = volgt op iedere oorlog.	7 = niet weten maar
4 = niet van maar	8 = niet slordig maar

Met een *w* word ik door vele mensen gezocht, met een *h* vindt men mij in een bijenkorf, met een *k* plaatst men mij achter winter en dan ben ik een vogel.

Van welke boom is de vrucht een el langer dan de boom zelf ?

Oplissing: Woning, honing, koning, eik - eikel.

O. K.

Een gezellig en dankbaar werkje voor de Kerstvacantie

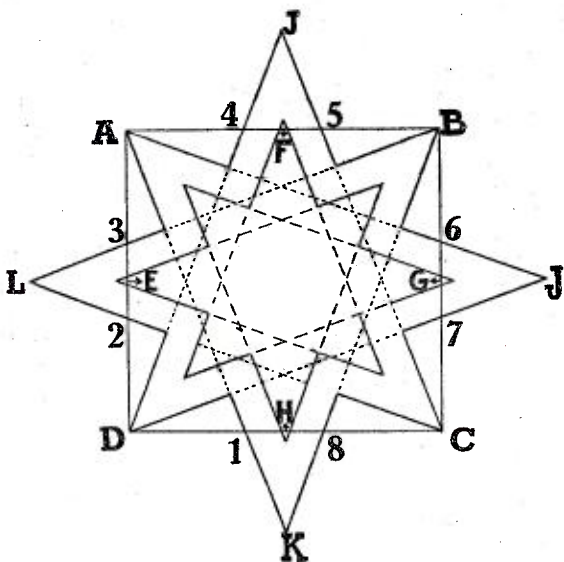
Snoepjes die zo maar uit de lucht komen vallen!

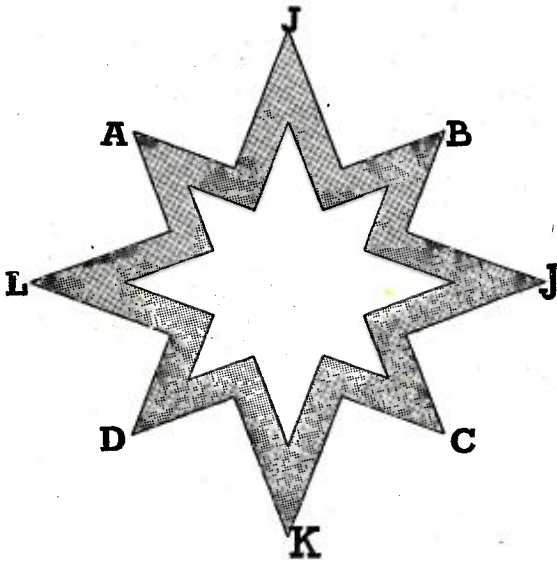
We maken een Kerstster. Maar geen gewone ster. Dat denk je maar. Het wordt een ster die je ophangt onder aan de lamp, met echte brandende kaarsjes er op. Die kaarsjes steken we aan als we allemaal gezellig om de tafel zitten. En het leuke ervan is dat, als die kaarsjes een tijdje gebrand hebben, er plotseling iets gebeurt.

Je ziet ineens een heel klein vlammetje, dat kruipt langs eendraadje, en . . . holderdabolder vallen er uit de ster allerlei snoepjes naar beneden. Die heb je natuurlijk eerst van Moeder gekregen en in de ster gelegd: een borstplaatje, een kransje, een chocolaadje, wat je maar bedenken kunt. Je kunt ze ook sparen van je eigen snoepbon, en als ze er dan allemaal van mee snoepen, is het nog veel leuker. Je zult eens zien!

We nemen een stuk stevig carton van ongeveer 50 bij 50 cm. Heb je geen dik carton, dan maken we het, door 2 of 3 dunne stukken b.v. van een klerendoos op elkaar te plakken. Eerst de lijmvlakken ruw maken. In het midden van het carton tekenen we een vierkant van 24 bij 24 cm, A. B. C. D. De zijden van dit vierkant delen we in tweeën en daarna zetten we links en rechts van de deelpunten E. F. G. H., op een kwart van de beide helften een puntje: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8. Nu trekken we lijnen. Goed opletten: Van A over 1 en 6, van B over 8 en 3, van C over 5 en 2, van D over 4 en 7. Alle lijnen

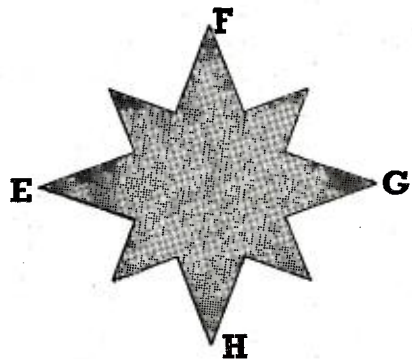
zover doortrekken tot ze elkaar snijden. De ster komt nu al te voorschijn. Nu tekenen we een tweede ster binnen de eerste, die overal 2 cm binnen de omtrek van de eerste blijft. Met een scherp mesje, snijden we nu op een stevige ondergrond, b.v. een vlakke plank of, beter nog, een plaat zink, de ster langs de lijnen

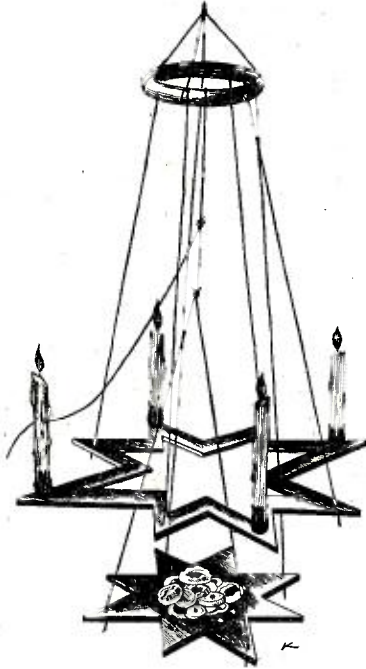
Ster I

In de punten A. B. C. en D. prikken we een gaatje. Door dit gaatje steken we een koordje met, onder het gaatje een mooie knoop er in, zodat het koordje er niet doorheen kan schieten. De 4 koordjes laten we ongeveer een halve meter boven de ster samen komen in een ring, zó dat de ster mooi vlak hangt. Met die ring hangen we de ster b.v. onder de lamp. In de punten E, F, G en H van ster II prikken we ook een gaatje, steken er een koordje doorheen, op dezelfde manier als bij ster I. Deze koordjes moeten van zuiver wol zijn. We laten de 4 koordjes weer bij elkaar komen in de ring waar ook ster I aan hangt, maar zó dat ster II ongeveer 10 cm onder ster I hangt. Nu weer goed opletten! In een van de kaarsjes prikken we op ongeveer de helft van de lengte een gat. Dwars er doorheen en door de pit. We doen dit het beste met een verwarmde naald of ijzerdraad, zodat het kaarsvet smelt. Door dit gat steken we met een naald een kunstzijden draadje en binden dat met het andere eind aan een van de wollen draadjes waaraan ster II hangt, zó dat het kunstzijden draadje schuin naar boven loopt. Oppassen dat het niet een van de andere op-hangdraadjes raakt, of er vlak bij komt. Boven op ster II leggen wedesnoepjes. Wat gebeurt

Ster II

er nu? De kaarsjes hebben we aangestoken, langzaam worden ze kleiner. Eindelijk zijn ze zo klein dat het kunstzijden draadje dat door een der kaarsjes gestoken is, met een klein vlammetje gaat branden. Het vlammetje loopt langs het draadje (daarom moet het schuin naar boven lopen), tot het bij de wollen draad komt, waaraan het vast gebonden is. Deze draad schroeit door en ster II kantelt en de snoepjes tuimelen op tafel. En dan maar grabbelen! Intussen kijkt Vader even naar de ster of er niets met de andere draadjes gebeurt. Maar de kaarsjes blijven rustig doorbranden.

We moeten er op letten, dat ster II niet te dicht onder ster I hangt, anders stoot hij onder het kantelen er tegen aan. Dat gebeurt niet zo gauw als we zorgen dat de ster om 2 naast elkaar liggende punten kantelt. We bereiken dit door 2 ophangdraadjes een eindje onder de ring te laten samen komen, om dan als één draad verder te gaan. Deze ene draad laten we dan doorschroeien. Bekijk de tekening maar goed, dan wordt het wel duidelijk. En als Vader of Moeder helpen wordt het helemaal vast goed. Veel plezier! Horen we eens hoe het gegaan is?

O. A. L.-T.

En Jozef ging ook op van Galilea uit de stad Nazareth naar Judea tot de stad Davids die Bethlehem genaamd wordt, om beschreven te worden met Maria zijn vrouw.

En het geschiedde als zij daar waren dat haar een Zoon geboren werd. En zij wond hem in doeken en legde hem neder in de kribbe omdat voor hem geen plaats was in de herberg.

En de engel zeide tot hen: Vreest niet, want zie ik verkondig U grote blijdschap die al den volke wezen zal, namelijk dat U heden geboren is de Zaligmaker welke is Christus de Heer in de stad Davids.

En in de stal gekomen zijnde vonden zij het kindeke met Maria zijn moeder en nedervallende hebben zij het aangebeden en hunne schatten opengedaan hebbende brachten zij Hem geschenken, goud, wierook en mirre.

Het Kerstboek „De Vonk” is een bijzonder nummer van de Jeugdkrant „De Vonk”. Voor inlichtingen daarover wende men zich tot de uitgevers.

